

Kita Schilleroper çocuklarda cinsel eğitim konsepti

(Lütfen bu konsept modülünü de özenle okuyunuz)

Temel ilkeler

Kita'mızın hem kız hem de erkek çocuklarımızın kendilerini evlerinde hissedebilecekleri bir yuva olmasına önem vermekteyiz. Bunun için çocuklarımızın burada özgürce harekete edip farklı odalardaki olanaklardan yanlarında bir büyük olmadan bireysel olarak faydalanabilmeleri imkanını sağlıyoruz. Daha küçük ya da çevrelerine daha az güven duyan çocukların ise yanlarında bulunuyor, onlara Kita dünyasını fethetmelerinde destek oluyoruz.

Cinsiyet kimliklerinin gelişiminde bize göre kız ve erkek çocukların rol davranışlarının bireysel olarak ele alınıp, yargılamaksızın saygıyla karşılanması önemlidir. Kita'mızda yaşa uygun şekilde cinsiyet özellikleri ve rol anlayışları üzerine çocuklarla açık bir şekilde konuşuyoruz. Çocukları, kendi cinsiyetleri hakkında düşünüp gerektiğinde bunları sorgulamaya yönlendiriyoruz. Hem kızların hem de erkeklerin tüm etkinliklerde eşit oranda yer almasına önem veriyoruz. Konuşmalar, planlamalar ve kararlarda eşit oranda katılım göstermeleri yönünde çocuklarımızı cesaretlendiriyoruz.

Çocuk cinselliği

Yaşamımızın ilk yıllarında, "şefkate, sevecenliğe, bedensel yakınlığa ve kendi vücudumuzu keşfetmeye" çok ihtiyacımız vardır. Bebekler gibi küçük çocuklar da, içlerinde yaşadıkları dünyayı keşfetmeyi, dokunmayı, tutmayı, çevrelerinde buldukları şeyleri ağızlarına almayı çok severler. Aynı zamanda bu dönemde vücutlarını da tanımaya başlarlar. Vücutlarındaki hassas bölgeleri hissedip vücuttaki delikleri keşfederler. Ne kadar güçlü olduğunu test eder, ne kadar yüksek sesle bağırabileceklerini deneler.

"Çocuklar anaokulu yaşında, kız ve erkek olduklarının daha da bir farkına varırlar. Cinsiyetlerini daha iyi kavrayıp bunlara biçilen rolleri sorgulamaya başlarlar." Erkekler de kızlar da hem kendilerinin hem de diğerlerinin nasıl görüldüğünü bilmek isterler. Doktorculuk oyunu ya da çocukların karşılıklı olarak birbirlerini çişlerini yaparken izledikleri toplu tuvalet ziyaretleri bu gereksinimi karşılamaya yöneliktir. Bu keşif imkanları "çocukların akıllarındaki soruların cevaplanmasının yanı sıra meraklarının da giderilmesine yarar." Cinsel ilişki taklidi yapsalar dahi, çocuklarda yetişkin cinselliği yaşama isteği yoktur. Tek yaptıkları, gördüklerini ya da duyduklarını taklit etmektir. "Bunu yaparken çocuksu merakın dışında yetişkinlerdekilere benzer cinsel arzu ya da zevk hissi yaşamazlar." (Alıntılar, Dorothea Hüssen Wildwasser e.V., Ina-Maria Philipps, Institut für Sexualpädagogik, Dortmund kitaplarından yapılmıştır.)

Odak noktamız çocuklar

Hamburg Eğitim Tavsiyeleri'nde tanımlandığı gibi, çocukların yaşamsal gerçekliğini odak noktası olarak belirlemek, bizim için ayrıca bir açıklama gerektirmeyen görevlerimizden biridir. Bunu hayata geçirirken Kita'mızın öncelikle çocuklara yönelik bir mekan olduğunu açık ve net bir biçimde belirtiyoruz. Odalarımız bütün çocuklar için açıktır, kapılarını bu yüzden kilitlemiyoruz. Çocukların yanında sürekli olarak illa bir yetişkin bulunmak zorunda değildir. Öte yandan elbette her zaman çocuklarımızın yakınındayız, onların güvende olmasını sağlıyoruz.

Oyun ve öğrenme süreçlerini durumsal olarak gözlemleyip bunlardan çocukların gelişimine yönelik çıkarımlarda bulunuyoruz. Çocukların doktorculuk oyunlarını bozmadan onlarla birlikte konuyla ilgili kitapları inceliyor, doktorculuk oyununun kurallarına birlikte karar veriyor ve daha pek çok rol yapmaya yönelik oyun öneri gösteriyoruz. Çocuklarımızın giysilerini çıkarmalarını yasaklamıyoruz. Ancak çıkardıkları durumda da, yabancı gözlerden korunmalarına azami özen gösteriyoruz. Parmak boyası, çamur, nohut havuzu gibi değişik malzemelerin kullanıldığı oyun ve eğitim imkanları sayesinde çocuklarımızın oldukça önemli bedensel tecrübeler edinmelerini sağlıyoruz. Doktorculuk ve evcilik gibi oyunlarda çocuklar hep birlikte keşiflerle dolu bir seyahate çıkarlar. Çocukların başka alanlarda edindikleri tecrübelerle sürekli yeni şeyler öğrenmesi gibi, çocuklar bu oyunlarda bedenlerini daha yakından tanıyacak deneyimler yaşar, birbirlerine dokunur, bazen de birbirlerini öperler. Yani, bedenini keşfedilmesi denen bir yolculuğa çıkarlar. Kendi bedenleri hakkında edindikleri bilgiler çocukları güçlendirir, onları sınırların aşıldığı durumda "hayır" diyebilecek konuma getirir. Hem kendilerinin hem başkalarının ihtiyaçlarını, duygularını ve sınırlarını kavrarlar.

Her bir bireyin utanma duygusuna saygı göstermesine büyük önem veriyoruz. Utanma duygusu dört ile yedi yaş arasında gelişir. Bu aşamadan sonra çocuğun başkalarının yanında elbiselerini çıkarmaktan hoşlanmaması, tuvalete yalnız gitmeyi tercih etmesi ya da başkalarının kendisine dokunmasını asla istememesi doğaldır.

Doktorculuk oyununun kuralları bu anlamda çok önemlidir. Bu kurallar mutlaka uyulması gereken temel ilke olarak geçerlidir. "Zartbitter" grubundan arkadaşlarımız bu kuralları şu şekilde sıralıyor:

- Her erkek ve her kız kiminle doktorculuk oynayacağına kendisi karar verir.
- "Hayır" kelimesine mutlaka saygı gösterilir.
- Kız ve erkekler, birbirlerine ancak kendileri ve diğer çocuklar için güzel ve kabul edilebilir sınırlar dahilinde dokunabilir ya da birbirlerini inceleyebilirler.
- Hiçbir kız/hiçbir erkek asla birbirine zarar ya da acı vermez!
- Asla başka bir çocuğun poposuna, vajinasına, burnuna ya da kulağına bir şey sokulmaz.
- Daha büyük çocukların, gençlerin ve yetişkinlerin bu oyunlarda yeri yoktur.
- Yardım istemek ispiyonlamak demek değildir!

Çocuklar arasında olası cinsel tacizler

"İstmeden ya da farkında olmadan sınırların ihlal edilmesi halinde özürlü dileyerek hatanın giderilmesi sağlanır. Ancak bazen kız ya da erkek çocukların karşı tarafı tehdit, şantaj ya da şiddet yoluyla istediğini zorla yaptırmaya çalışmasının söz konusu olduğu durumlarda da karşılaşılabilir. İşte bu durumda çocuklar arasında cinsel tacizden söz edilir." (Carmen Kerger-Ladleif, Sosyal Pedagog, Danışman ve Süpervizör)

Çocuklar arasında cinsel tacizin söz konusu olabilmesi için, istenmeyen cinsel eylemin tacizde bulunan çocuk tarafından zorla yerine getirilmesi ya da tacize maruz kalan çocuk tarafından bu eyleme istemeyerek göz yumulması ya da istemeyerek bu eylemin bir parçası olunması gerekir. Sıklıkla tacize katılıp tacizde bulunan ile tacize maruz kalan çocuk arasındaki güç dengesizliğinden, örneğin çeşitli vaatlerde bulunarak, diğer çocuklar arasında takdir ve kabul göreceğini söyleyerek, tehdit ederek ya da bedensel şiddet uygulama şeklinde baskı uygulayarak faydalanılmaya çalışılır. (Bkz. Ulli Freund, Dagmar Riedel-Breidenstein: Sexuelle Übergriffe unter Kindern)

Kita'mızda cinsel taciz olduğunu fark etmemiz ya da hissetmemiz durumunda yasal ödevimiz olan çocukların korunması görevi uyarınca pedagojik sorumluluğumuz dahilinde olaya müdahale ederiz. Konuyla ilgili çalışmamızın odak noktasına tacize maruz kalan çocuğu koyar, ona bütün dikkatimizi ve ilgimizi sunarız. Çocuğun yanında bir büyüğün varlığını hissedip güven duymasını sağlayıp, yaşadığı şeyden suçluluk duymasının önüne geçmeyi amaçlarız. Duygularını özgürce dışa vuracağı ortamı sunup, bu duyguları hissetmesinde yanlış bir şey olmadığını anlamasını amaçlarız. Çocuğa gösterilen bu ilgi, çocuğun kısa sürede yaşadığı tacizin yaralarını sarıp, olayı unutmasında önemli bir rol oynayacaktır.

Tacizde bulunan çocuk ise, bunun ardından gerçekleştirdiği olumsuz davranışla yüzleştirilir. Bu sayede çocuk, sorumlu bir yetişkinin müdahale edip otoritesini tacize maruz kalan çocuktan yana kullanması vasıtasıyla kendi gücünün son bulunduğu noktayı bizzat yaşar. Bu şekilde davranmaktaki amaç, çocuğun yaptığı şeyin yanlış olduğunu anlamasını sağlamaktır. Bilimsel anlamda konuya bu şekilde eğilmek, tacize maruz kalan çocuk için en iyi korumayı sunup, tacizi gerçekleştiren çocuğun ise kendi isteğiyle bu tarz davranışlardan uzaklaşmasını sağlamanın en uygun yoludur. (Bkz. Ulli Freund, Dagmar Riedel-Breidenstein, Strohhalm e.V.)

Olay henüz tazeliğini korurken her iki çocuğun anne ve babasıyla da iletişime geçilir. Olay anlatılıp konu hakkında bilgiler verilir, gerekli olduğu durumda resmi danışma kuruluşlarına yönlendirilirler.

Pedagojik çalışmalarımıza ebeveynlerin katılımı

Her bir ebeveynin çocuk yetiştirme tarzı, değerleri, çocuk yetiştirmeye yaklaşımı ve dünyaya bakışı farklıdır. Ebeveynlerle çocuk cinselliği konusundaki farklı dünya görüşleri hakkında görüşüp, çocukların gereksinimleri hakkında onları duyarlı hale getirmenin yanı sıra, çocuk cinselliğine bakışlarına netlik kazandırıp onlara güven vermeyi amaçlarız. Bu sayede hep birlikte çocuklarla cinsellik üzerine önyargılardan arınmış bir şekilde konuşup, çocukların cinsel gelişimini mümkün kılıp, onların karşılıklı ilişkilerinde sınırlara saygı göstermelerini sağlayacak yeterliliğe kavuşabiliriz. Uzmanların da katılımıyla bu konu hakkında daha detaylı bilgilerin verildiği aile birliği toplantıları düzenleyip, gerektiğinde danışma kuruluşlarıyla iletişime geçmede yardımcı oluyoruz. Anne babalara kapımız her zaman açıktır. Çocuğunuzun bir gününün nasıl geçtiğini kendi gözlemlerinizle görebilmek sizleri Kita'mıza davet ediyoruz.

Kaynakça
Freund, Ulli, Strohhalm e.V. "Kindliche Sexualität zwischen altersangemessenen Aktivitäten und Übergriffen"
Hüssen Dorothea, Wildwasser e.V.
Kerger-Ladleif, Carmen, "Kinder beschützen"
Philipps, Ina-Maria, Institut für Sexualpädagogik Dortmund
Riedel-Breidenstein, Dagmar und Freund, Ulli, Strohhalm e.V., "Sexuelle Übergriffe unter Kindern"

